

Kainuun puupohjaisen energialogistiikan ja polton kehittäminen energiaturpeen tilalle -hankkeeseen osallistuminen

Elinvval 07.06.2023 § 65
410/00.01.05/2023

Valmistelija elinkeinopäällikkö Pekka Horttanainen

Suomen metsäkeskus on suunnitellut alan toimijoiden ja asiantuntijoiden kanssa Oikeuden mukaisen siirtymän rahaston JTF hakuun hanketta: Kainuun puupohjaisen energialogistiikan ja polton kehittämiseksi energiaturpeen tilalle.

Turpeen energiakäytöstä aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt tulevat vähentymään Kainuussa 90 % vuodesta 2019 (82 582 tCO₂/a) vuoteen 2030 (8 256 tCO₂/a). Pitkällä tähtäimellä turve tulee jäämään pois energiakäytöstä, joten se pitää korvata muilla keinoilla. 1. vaiheessa tarvitaan kiireesti turpeen korvaajana metsä- ja puupohjaista energiaa vielä useita vuosia. Tavoitteena on siirtyä ei polttoon perustumattomaan energian perustuotantoon ja hybridiratkaisuihin ensi vuosikymmenellä.

Vuonna 2021 turpeen energiakäyttö oli Kainuussa 200GWh. Lisäksi Venäjältä tuotu metsäenergia (mukaan lukien puutuoteteollisuuden sivuvirrat) tulee korvata kainuulaisella tuotannolla. Energiaturpeen ja Venäjältä tuodun energiapuun energiasisältö oli yhteensä 310GWh, joka on vain ¼ osa Kainuun kestävästä metsäenergia potentiaalista.

Hankkeen toimenpiteiden tavoitteena on korvata turpeen käyttöä uusinta tekniikkaa hyödyntävällä puupohjaisilla välivaiheen teknisillä ratkaisuilla kannolta energiaksi koko hankintaketjun ja polttotekniikan kokonaisuuden osalta kustannustehokkaasti. Samalla hankkeen selvitysten myötä edistetään käyttöikänsä tulevien kainuulaisten aluelämpölaitoskattiloiden uusimman kustannustehokkaan teknologian käyttöönottoa huomioiden käytettävissä olevat puupohjaiset polttoaineet sekä ei polttoon perustuvan lämmöntuotannon hybridiratkaisut reilun kymmenen vuoden siirtymäajalle. Lisäksi hankkeella aktivoidaan kainuulaisia metsänomistajia ja kehitetään polttolaitosten tuhkan hyödyntämistä takaisin metsiin.

Hankkeen hakijana ja hallinnoijana toimii Suomen metsäkeskus. Hankkeen toimenpiteisiin hankitaan hankehenkilöiden lisäksi erityisasiantuntemusta myös ostopalveluiden kautta.

Hankkeen toteutusaika on 1.8.2023 - 31.12.2024.

Hankkeen kustannusarvio on 367 332,07 €. Rahoittamiseen haetaan 80 % JTF rahoitusta. Lisäksi tarvitaan kunta tai muuta julkista rahoitusta 20 %. Loiste Oy on hankkeessa mukana pienellä rahoitusosuudella. Kuntarahoitusosuudet on jyvitetty hankesuunnitelman ja hyödyn saajien mukaisesti yhteisellä perusosuudella ja kuntakohtaisella asukasluvun mukaisella osuudella.

Kuntaosuudet €

		asukasmäärän mukainen	
	perusosuus	osuus	yhteensä
Hyrnsalmi	2000	1609,45	3609,45
Kajaani	2000	27897,94	29897,94
Kuhmo	2000	5960,51	7960,51
Paltamo	2000	2382,67	4382,67
Puolanka	2000	1829,27	3829,27
Ristijärvi	2000	902,34	2902,34
Sotkamo	2000	7958,10	9958,10
Suomussalmi	2000	5662,29	7662,29
	16000	56466,41	72466,41

Suomen metsäkeskus pyytää Kuhmon kaupunkia osallistumaan ja nimeämään edustajan hankkeeseen.

Esittelijä Elinkeinopäällikkö Horttanainen Pekka

Päätösehdotus

Elinvoimavaliokunta päättää, että Kuhmon kaupunki sitoutuu Kainuun puupohjaisen energialogistiikan ja polton kehittäminen energiaturpeen tilalle - hankkeeseen, mikäli hanke toteutuu. Kuhmon kuntaosuus muodostuu 2000 € perusosuudesta ja 5960,51 € asukasmäärän mukaisesta osuudesta. Edustajaksi hankkeeseen nimetään elinkeinopäällikkö Pekka Horttanainen.

Päätös Elinvoimavaliokunta yksimielisesti hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.